

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Victor Boico,

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas, Galina Stratulat, Svetlana Filincova
judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul
Dudulica Liubomir în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală în
privința lui

Grișin Augustin Xxxxx, născut la xxxxx, originar și
domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 05.11.2015 – până la 26.04.2016

instanța de apel:

de la 21.06.2016 – până la 06.12.2016

de la 04.05.2017 – până la 26.10.2017

de la 06.07.2018 – până la 03.10.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 13.02.2017 – până la 28.03.2017

de la 10.01.2018 – până la 15.05.2018

de la 19.12.2018 – până la 23.04.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, Grișin Augustin Xxxxx a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Volcov Ion către Grișin Augustin cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 4.850 lei și a celui moral în mărime de 3.000 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Grișin Augustin este învinuit că, la 09 iunie 2015, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. Alecu Russo 28, urmărind scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul vânzării a patru telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S6 Edge”, a însușit de la Volcov Ion bani în sumă de 4.850 lei, cauzându-i o pagubă materială considerabilă.

Acțiunile lui Grișin Augustin au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a*

bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel la data de 10.05.2016 de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grișin Augustin să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și a-i stabili pedeapsă de 3 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendându-i condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 4 ani, cu privarea de dreptul de a deține funcții de răspundere pe un termen de 3 ani.

Procurorul a invocat în apel că, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate la faza de urmărire penală și prezentate în sprijinul învinuirii, iar prima instanță, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, eronat a ajuns la concluzia că transmiterea banilor nu a fost confirmată printr-o recipisă, fiind apreciate la justa valoare declarațiile părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grișin Augustin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 1.000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea din contul lui Grișin Augustin în beneficiul lui Volcov Ion prejudiciul material în sumă de 4.850 lei și moral 3.000 lei, iar în total 7.850 lei.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, la 09 iunie 2015, Grișin Augustin, aflându-se pe str. Alecu Russo 28, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul vânzării a patru telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S6 Edge”, a însușit de la Volcov Ion bani în sumă de 4.850 lei, cauzându-i o pagubă materială considerabilă.

Acțiunile lui Grișin Augustin au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel a subliniat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, aceasta fiind dovedită pe deplin prin cumulul probelor administrate și cercetate în instanță, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, iar prima instanță a interpretat eronat probele în speță și astfel neîntemeiat a concluzionat de a-l achita pe inculpat.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică ca o infracțiune gravă, de persoana celui vinovat, care nu a recunoscut vina, anterior nu a fost condamnat, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar la data de 26.01.2017, de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, care invocând

prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În susținerea solicitării sale a invocat că:

- instanța de apel eronat a apreciat circumstanțele de fapt ale cauzei și nu a apreciat probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, deoarece la baza hotărârii de condamnare au fost puse declarațiile martorilor Grișin Svetlana și Ciocan Maria date în prima instanță, fiind menționat faptul că au fost cercetate în instanța de apel, însă aceste persoane nu au fost audiate în instanța de apel, fiind doar enumerate filele dosarului unde au fost indicate declarațiile. De fapt, a fost cercetat procesul-verbal al ședinței de judecată, întocmit pe această cauză penală în prima instanță, care conține declarațiile acestor martori;

- art. 371 Cod de procedură penală nu prevede dreptul instanței de judecată să dea citire declarațiilor martorilor date în instanța ierarhic inferioară, deoarece prin lege se stabilește ca mijloc de probă declarațiile martorului, dar nu procesul-verbal al ședinței de judecată;

-instanța de apel a concluzionat că, declarațiile martorilor Grișin Svetlana și Ciocan Maria corespund adevărului, și demonstrează vinovăția inculpatului, similar cu declarațiile martorilor Volcov I. și Sașco V., pe când declarațiile martorului Grișin Svetlana coincid cu cele ale inculpatului și se contrazic cu declarațiile altor martori, iar Ciocan Maria a relatat circumstanțe ce țin de alt caz, neștiind nimic de cazul în care este acuzat inculpatul;

- probele examinate în instanța de apel nu demonstrează vinovăția inculpatului în cele incriminate, astfel lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă și respectiv, temeiul juridic - componența infracțiunii. Argumentele menționate demonstrează că nu există faptul infracțiunii.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2017 a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Pentru a se pronunța instanța de recurs a reținut că, instanța de apel a comis erori de drept, deoarece potrivit descriptivului deciziei contestate nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu. Astfel, nu a specificat care este puterea probantă a descifrărilor convorbirilor telefonice administrate pe caz și în ce mod acestea demonstrează vinovăția inculpatului.

De asemenea, instanța de apel nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Mai mult, a concluzionat neclar și confuz că declarațiile martorilor Grișin Svetlana și Ciocan Maria demonstrează vina inculpatului, pe când apărarea a invocat aceste probe întru susținerea versiunilor de dezvinovățire a inculpatului.

Instanța de recurs a considerat că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în

procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorului Grișin Svetlana. Astfel, circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Grișin Augustin Xxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, ce constituie 16.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul lui Grișin Augustin Xxxxx în beneficiul lui Volcov Ion prejudiciul material în sumă de 4.850 lei și moral 1.000 lei, în total 5.850 lei.

10. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel rejudecând cauza potrivit prevederilor art. 436 Cod procedură penală, a constatat că, Grișin Augustin, la 09 iunie 2015, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. Alecu Russo 28, urmărind scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul vânzării a patru telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S6 Edge”, a însușit de la Volcov Ion bani în sumă de 4.850 lei, cauzându-i o pagubă materială considerabilă.

Astfel, prin acțiunile sale Grișin Augustin a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel, notificând prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, a audiat inculpatul, partea vătămată Volcov Ion, martorul Sașco Vladimir și a cercetat probele anexate la materialele cauzei și anume, descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la SA „Orange” și SA „Moldcell”, astfel, dând o nouă apreciere probelor cercetate în cadrul ședinței de apel, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, constatând pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, iar versiunea susținută de inculpat pe întreg procesul penal, privind nerecunoașterea vinei, a fost considerată ca tendința ultimului să prezinte o stare de fapt nereală și neplauzibilă, care să-i atenueze răspunderea penală.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță eronat a apreciat probele administrate în cadrul ședinței de judecată, și anume declarațiile părții vătămate, adoptând sentința de achitare, indicând, că transmiterea banilor nu a fost confirmată printr-o recipisă și respectiv nu poate fi confirmată prin proba cu martorii, clauză specific relațiilor civile și nicidecum faptelor penale. Respectiv, fapta criminală a inculpatului se bazează pe încrederea ce o are partea vătămată față de el, cu scopul neexecutării din start a obligațiilor asumate.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, la data de 19.12.2017, de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că:

- nerespectarea de către instanța de apel a prevederilor art. 436 alin. (2) Cod penal, astfel că, la rejudecarea cauzei urma să se expună argumentat asupra fiecărei probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, asupra argumentelor apărării care pledează pentru nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, însă instanța de apel a copiat din textul rechizitoriului și pledoaria procurorului din instanța de fond, textul care conține analiza probelor ce demonstrează vinovăția lui Grișin Augustin în comiterea infracțiunii de escrocherie;

- în opinia părții apărării, probele administrate nu confirmă vinovăția inculpatului, considerând că prima instanță corect a apreciat probele și corect a stabilit circumstanțele de fapt, adoptând o hotărâre de achitare.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018 a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a statuat că, instanța de apel repetat a admis o eroare de drept privind consemnarea probelor în procesul-verbal al ședinței și verificarea acestora în ședința de judecată.

Sub acest aspect, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel s-a referit la declarațiile martorilor Grișin Svetlana și Ciocan Maria, le-a expus în conținutul deciziei adoptate și s-a pronunțat asupra relevanței acestora (f.d. 100, vol. II), astfel în mod evident dându-le o careva apreciere, în pofida faptului că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 89, vol. II), aceste probe nu au constituit obiectul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel în mod repetat a dat apreciere declarațiilor unor martori, neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată și neverificate în respectiva ședință, astfel încălcând prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grișin Augustin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 lei.

A fost admisă acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material și moral și s-a încasat de la Grișin Augustin în beneficiul lui Volcov Ion prejudiciul material în sumă de 4.850 lei și prejudiciul moral în sumă de 1.000 lei.

15. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, ținându-se cont de indicațiile și opinia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din decizia adoptată la 15 mai 2018 și de limitele rejudecării prezentei cauze penale, a considerat că prima instanță la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, Grișin Augustin, învinuit în

comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, urmează a fi achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În continuare, instanța de apel a notat că, prin Legea nr. 179/26.07.2018, pentru modificarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 309-320/498, 17.08.2018, la articolul 190 Cod penal, în dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” s-a substituit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”; dispoziția alineatului (2), litera c) s-a exclus.

Analizând totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală și apreciindu-le, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că, Grișin Augustin la 09 iunie 2015, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. Alecu Russo 28, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul vânzării a patru telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S6 Edge”, a însușit de la Volcov Ion bani în sumă de 4.850 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Astfel, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat cu certitudine că, inculpatul Grișin Augustin a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, încheierea căruia a fost determinată de comportament dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile.*

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul vina nu a recunoscut-o aceasta se confirmă prin declarațiile date în ședința instanței de apel de către partea vătămată Volcov Ion, martorul Sașco Vladimir, precum și materialele cauzei penale: conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului un CD-R cu descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la compania „Orange” și „Moldcell” (f.d. 41 v. 1); conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la SA „Moldtelecom”, înregistrate pe suport grafic de hârtie (f.d. 42-104, v. 1); conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului, potrivit căruia au fost supuse examinării descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la compania SA „Moldtelecom” (f.d. 105 v. 1); conținutul procesului-verbal de confruntare dintre partea vătămată Volcov Ion și bănuitul Grișin Augustin din data de 13.10.2015, potrivit căruia părțile și-au menținut declarațiile date anterior (f.d. 140-142, v. 1).

În opinia instanței de apel, declarațiile inculpatului Grișin Augustin, precum că dânsul nu ar fi comis fapta infracțională, nu corespund adevărului, sunt mincinoase

și sunt date de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care integral demonstrează vina lui în comiterea infracțiunii imputate.

De către instanța de apel au fost apreciate ca veridice declarațiile părții vătămate Volcov Ion, care fiind avertizat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false, date sub jurământ, fiind neschimbate, susținute integral în cadrul ședinței instanței de apel, declarații care sunt confirmate și prin alte probe concludente și pertinente, inclusiv prin declarațiile martorului Sașco Vladimir, care în cadrul ședinței instanței de apel a declarat, că „Volcov Ion îi era dator cu 2.400 lei. Din contul datoriei, ultimul urma să-i dea un telefon mobil care trebuia să-l primească de la Grișin Augustin. La 17 iunie 2015, Volcov Ion i-a transmis numărul de telefon al inculpatului ca să-l sune pentru a-i întoarce banii. Telefonându-l pe inculpat, ultimul i-a comunicat că în curând o să aibă telefonul mobil. Mai târziu, deși a telefonat de mai multe ori, inculpatul nu a mai răspuns la telefon...”

Cele declarate de către partea vătămată s-a confirmat și prin descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la compania „Orange” și „Moldcell”.

În urma celor relatate mai sus și din analiza cumulară a probelor în instanța de apel, s-a conchis că, în acțiunile inculpatului Grișin Augustin se regăsesc componentele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, vinovăția inculpatului fiind dovedită pe deplin, în afara oricărui dubiu rezonabil.

La individualizarea pedepsei în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a ținut cont că, inculpatul a comis o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, cu scop de cupiditate, de pericolul social al infracțiunii săvârșite, de aspectele săvârșirii infracțiunii, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, personalitatea celui vinovat, anterior nejudecat, nu este încadrat în câmpul muncii, de consecințele infracțiunii, în urma comiterii căreia a cauzat părții vătămate, atât un prejudiciu material, cât și moral, care până la moment nu a fost restituit. În cele din urmă, instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, prin stabilirea în privința acestuia a pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea art. 190 alin. (1) Cod penal, sub formă de amendă.

Totodată, instanța de apel soluționând acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Volcov Ion, a considerat că aceasta în partea reparării prejudiciului material, conform art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală urmează a fi admisă integral. În acest sens, instanța a menționat că, luând în considerare că partea vătămată Volcov Victor la urmărirea penală a depus o cerere privind recunoașterea în calitate de parte civilă, reieșind din faptul că prin infracțiunea săvârșită i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 4.850 lei, în rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Grișin Augustin, care prin înșelăciune și abuz de încredere l-a deposedat de această sumă de bani, iar în prima instanță a solicitat să-i fie recuperat prejudiciul material cauzat prin infracțiune, poziție menținută de partea vătămată și în fața instanței de apel și ținând cont că inculpatul Grișin Augustin este recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, în virtutea prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, s-a dispus încasarea din contul ultimului în beneficiul părții vătămate Volcov Ion prejudiciul material cauzat în mărime de 4.850 lei.

Referitor la mărimea prejudiciului moral în sumă de 3.000 lei, instanța de apel a menționat că, de către partea vătămată Volcov Ion, nu a fost dovedit în cuantumul cerut, fiind reținut faptul că partea vătămată fără îndoială a avut de suferit și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului Grișin Augustin, prin faptul că suma sustrasă de către inculpat este considerabilă pentru acesta, deoarece ultimul nu i-a adus telefoanele mobile și nici nu i-a întors banii, fiind nevoit să împrumute bani de la alte persoane pentru a se putea întreține, astfel s-a simțit umilit și prin aceasta i-au fost cauzate suferințe psihice. Însă, mărimea prejudiciului moral pretins de partea vătămată în sumă de 3.000 lei este prea mare, ținând cont de suferințele psihice și care i-au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului. O recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de Volcov Ion, în opinia instanței de apel constituie echivalentul sumei de 1.000 lei.

15. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la data de 13.12.2018, de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând argumente identice cu cele indicate în recursurile ordinare declarate anterior la data de 26.01.2017 și 19.12.2017, menționate inclusiv în pct. 6 și 11 a prezentei decizii.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, care a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, iar hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, respectiv acțiunile inculpatului au întrunit elementele infracțiunii imputate.

17. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din cuprinsul recursului declarat de către autor se reține că, acesta invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) și 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Prin urmare, avocatul Dudulică Liubomir indică în recurs faptul, precum că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, însă aceste invocări nu au fost argumentate la concret, pentru a verifica în care parte s-a admis eroare gravă de fapt, fiind expusă critica într-o manieră generală.

La acest capitol, Colegiul menționează că, *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Tot la acest capitol, Colegiul penal reieșind din criticile apărătorului invocate în recurs, reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul face o proprie evaluare a materialului probator, considerând că acesta nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Ținând cont de cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Grișin Augustin, nefiind identificată de instanța de recurs vre-o eroare gravă de fapt, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiului de casare invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul lărgit reține că, autorul recursului invocă, inclusiv și incidența în prezenta speță, a temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, care este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În argumentarea recursului declarat prin prisma temeiului de recurs nominalizat mai sus, în opinia apărătorului probele examinate în instanța de apel nu demonstrează vinovăția inculpatului Grișin Augustin în cele incriminate lui, urmând ca acesta să fie achitat, deoarece nu a existat faptul infracțiunii.

Analizând circumstanțele și materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse de apărătorul inculpatului prin prisma temeiului invocat pentru recurs, Colegiul consideră că, în prezenta speță criticile ultimului sânt nefondate, deoarece instanța de apel justificat a ajuns la concluzia de a casa sentința adoptată de prima instanță, pronunțând o hotărâre nouă prin care Grișin Augustin a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu constatarea și reținerea stării de fapt, și de drept, în care sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii menționate.

În viziunea Colegiului, instanța de apel judecând apelul declarat de către procuror în speța dată, a respectat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, respectiv după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, a fost audiat învinuitul, partea vătămată și martorul acuzării sollicitat.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate în prezenta cauză, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, atât pe cele obținute în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării suplimentare în ordine de apel, atât ale acuzării cât și ale apărării, stabilind aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Grișin Augustin la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Alegațiile recurentului precum că, în prezenta cauză el nu a săvârșit careva încălcare, respectiv nu există faptul infracțiunii, Colegiul consideră că acestea sunt neîntemeiate, deoarece în urma studierii hotărârii judecătorești contestate, în prezenta speță, se atestă că, concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie față de partea vătămată Volcov Ion, au fost bazate pe cumulul de probe enunțat în punctul 15 al prezentei.

Potrivit declarațiilor părții vătămate Volcov Ion, date în ședința de judecată în instanța de apel, rezultă că în ziua săvârșirii infracțiunii acesta i-a transmis inculpatului suma de 4.850 lei, pentru 4 telefoane de model Samsung Galaxy S6, care ulterior urmau să le vândă, pentru a-și restitui banii și procentele, iar venitul trebuia să fie împărțit între ei, însă în cele din urmă Grișin Augustin, telefoane mobile nu a adus, iar suma primită nu a restituit-o. La cerințele părții vătămate de a aduce

telefoanele sau a restitui banii, inculpatul sub diferite pretexte amâna executarea promisiunilor sau invoca motive diferite de imposibilitate (f.d. 149-150 v. 2).

Din declarațiile martorului Sașco Vladimir, audiat în ședință de judecată în instanța de apel se atestă că, acestea coroborează cu declarațiile părții vătămate și care a relatat că inculpatului de către Volcov Ion i-a fost transmisă o sumă de bani pentru a primi niște telefoane, a fost prezent la o discuție pe această temă între inculpat și partea vătămată. Personal l-a telefonat de mai multe ori pe inculpat pentru a primi telefoanele promise (f.d. 151-152 v. 2).

Instanța de recurs menționează că, declarațiile părții vătămate și a martorului Sașco Vladimir coroborează cu probele scrise anexate la materialele dosarului și anume:

- conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la SA „Orange” și SA „Moldcell” (f.d. 40 v. 1) și conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la SA „Moldtelecom” (f.d. 42-104 v. 1), precum și conținutul procesului verbal de examinare a obiectului a CD-R cu descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la companiile de telefonie menționate (f.d. 41, 105 v. 1) din care rezultă că, la data imputată de comitere a infracțiunii de escrocherie de către inculpat, adică la 09.06.2015, ultimul a purtat mai multe convorbiri telefonice cu partea vătămată, la diferite ore. Ulterior, în perioada 14.06. - 23.06.2015, potrivit descifrărilor convorbirilor telefonice, inculpatul a fost contactat de mai multe ori de către partea vătămată și martorul Sașco Vladimir, astfel confirmându-se cele declarate de către ultimii;

- conținutul procesului-verbal de confruntare dintre partea vătămată Volcov Ion și inculpat, de unde rezultă menținerea aceleiași poziții, unde victima explică detaliat ce sumă a transmis pentru procurarea telefoanelor mobile, inclusiv și despre existența altei sume datorate de inculpat (f.d. 140-141 v. 1).

Astfel, instanța de recurs concluzionează că, instanța de apel a apreciat în corespundere cu prevederile legale cumulul de probe administrat la caz, din conținutul cărora întemeiat s-a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea de escrocherie, prin faptul că a dus în eroare partea vătămată, prezentând ca adevărată o faptă minciunoasă, sub pretextul de a procura câteva telefoane mobile la un preț avantajos, a primit suma de 4.850 lei, pe care nu a restituit-o și nici bunurile promise nu au fost transmise în schimbul sumei de bani, împrejurări constatate ce indică la prezența laturii obiective a infracțiunii de escrocherie prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal. Faptul că, inculpatul sub diferite pretexte evita executarea promisiunilor făcute părții vătămate Volcov Ion și nu răspundea apelurilor telefonice făcute de ultimul, precum și de către martorul Sașco Vladimir, persoană împuternicită pentru a ridica banii sau telefoanele promise, denotă faptul că Grișin Augustin urmărea un scop cupidant, de a-și însuși banii transmiși, ceea ce indică și la incidența laturii subiective a infracțiunii imputate acestuia.

În partea ce se referă la alegațiile recurentului, precum că instanța de apel nu a luat în considerație argumentele părții apărării, bazându-se pe probele acuzării, care în opinia lui nu corespund adevărului, Colegiul consideră că în prezenta speță, pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel

au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind administrate, verificate și apreciate în condițiile legii.

Învederând prevederile art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, ale martorilor sânt probe egale, nefiind stipulat că declarațiile inculpaților au prioritate față de cele ale părților vătămate sau martorilor, iar instanța de judecată, ținând cont de egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de părți, în egală măsură, ca ulterior să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, instanța de apel a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante ce confirmă vinovăția inculpatului Grișin Augustin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal. La fel, reieșind din analiza textuală a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit constată că, au fost apreciate în mod obiectiv atât declarațiile părții vătămate, martorului Sașco Vladimir, cât și ale inculpatului, iar declarațiile părții vătămate Volcov Ion și-au găsit confirmarea și prin alte probe cercetate și verificate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul probelor, din care întemeiat s-a ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului Grișin Augustin în săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

Deși, în prezenta cauză supusă judecării, prevalează probele indirecte în coraport cu cele directe, însă potrivit considerentelor teoretice și jurisprudenței în cazul dacă există două sau mai multe probe indirecte, care coroborează între ele, acestea ar putea fundamenta o hotărâre de condamnare, dacă din înlănțuirea lor logică rezultă o concluzie univocă referitoare la vinovăția inculpatului, fapt incident și în prezenta speță.

De altfel, Colegiul penal lărgit reiterează că, indiscutabil, chestiunea cu privire la aprecierea probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, care este invocată printre altele și de recurent, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea ei este de competența instanțelor de fond.

Prin urmare, având în vedere și jurisprudența constantă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Nu pot fi reținute aserțiunile recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și a neglijat indicațiile instanței de recurs, deoarece Colegiul nu a stabilit careva neconformări ale instanței ierarhic inferioare, în acest sens. Mai mult ca atât, apărătorul nici nu a specificat în recursul declarat, care anume indicații nu au fost executate la rejudecarea cauzei în

ordine de apel, din care motiv critica expusă în această parte urmează a fi apreciată ca una formală.

Având ca reper cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului Grișin Augustin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

18. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Grișin Augustin Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 23 mai 2019.

Președinte

Victor Boico

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Galina Stratulat

Svetlana Filincova